

Uudenmaan tietosuojaliite

1 Liitteen tarkoitus, soveltaminen ja sopijapuolten roolit

- 1 Tämä liite on laadittu käytettäväksi Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen, Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisissä sopimuksissa, kun sopimukseen liittyy henkilötietojen käsittelyä.¹
- 2 Liitteessä määritellään rekisterinpitäjää ja käsittelijää sitovasti ne henkilötietojen käsittelyä koskevat sopimusehdot sekä rekisterinpitäjän ja käsittelijän velvollisuudet ja oikeudet, joiden mukaisesti käsittelijä käsittelee rekisterinpitäjän henkilötietoja rekisterinpitäjän puolesta.
- 3 Liitettä sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn, joka perustuu alla mainitussa käsittelytoimien kuvauksessa yksilöityyn sopimukseen. *Sopimuksella* tarkoitetaan kyseisen sopimuksen ja kaikkien sen liitteiden muodostamaa kokonaisuutta.
- 4 Sopijapuolten roolit rekisterinpitäjänä tai henkilötietojen käsittelijänä on mainittu käsittelytoimien kuvauksessa. Jäljempänä sopijapuolista käytetään nimityksiä *rekisterinpitäjä* ja *käsittelijä* sen mukaisesti, missä roolissa ne sopimussuhteessa toimivat.²

2 Käsittelytoimien kuvaus

- 5 Jäljempänä tässä liitteessä on Käsittelytoimien kuvaus -lomakepohja, jonka avulla kuvataan muun muassa sopijapuolten roolit, henkilötietojen käsittelyn kohde ja kesto, käsittelyn luonne ja tarkoitus, henkilötietojen tyypit sekä rekisteröityjen ryhmät.
- 6 Sopijapuolten yhteyshenkilöt täyttävät Käsittelytoimien kuvauksen ennen henkilötietojen käsittelyn aloittamista ja huolehtivat sen ylläpidosta sopimuskaudella.
- 7 Täytetty Käsittelytoimien kuvaus otetaan joko sopimuksen liitteeksi tai erilliseksi osaksi sopimukseen liittyvää dokumentaatiota. Sopijapuolten yhteyshenkilöt voivat sopia sen päivittämisestä myös siinä tapauksessa, että se on sopimuksen liite.

¹ Liitteen ehdot perustuvat Kuntaliiton yhteistyössä Kuntahankinnat Oy:n, Hansel Oy:n ja Julkisten hankintojen neuvontayksikön kanssa laatimiin malliehtoihin.

² On myös joissain tapauksissa mahdollista, että rekisterinpitäjä on kolmas osapuoli, jolloin sopijapuolten välillä on käsittelijän ja alikäsittelijän välinen suhde. Tällöin käsittelijään sovelletaan tämän tietosuojasopimuksen rekisterinpitäjää koskevia ehtoja ja alikäsittelijään käsittelijää koskevia ehtoja.

3 Käsittelijän yleiset velvollisuudet

- 8 Käsittelijä käsittelee henkilötietoja tietosuojalainsäädännön, sopimuksen ja rekisterinpitäjän kirjallisesti antamien ohjeiden mukaisesti.
- 9 Käsittelijä toteuttaa asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla se varmistaa, että henkilötietojen käsittely tapahtuu sopimuksen vaatimusten ja sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Toimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa henkilötietojen lainmukainen käsittely sekä käsittelyjärjestelmien ja palveluiden luottamuksellisuus, eheys, saatavuus ja vikasietoisuus. Sopijapuolet huomioivat Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeistukset ja suositukset muun muassa liittyen julkisen sektorin pilvipalvelujen käyttöön.
- 10 Käsittelijä ei käsittele eikä muulla tavoin hyödynnä sopimuksen perusteella käsittelemiään henkilötietoja muutoin kuin sopimuksen täyttämisen mukaisessa tai lain sallimassa tarkoituksessa ja laajuudessa.
- 11 Käsittelijä nimeää tietosuojavastaavan tai tietosuojasta vastaavan yhteyshenkilön henkilötietoihin liittyviä yhteydenottoja varten. Käsittelijä ilmoittaa tietosuojavastaavan tai yhteyshenkilön yhteystiedot verkkosivuillaan tai erikseen kirjallisesti rekisterinpitäjälle.
- 12 Käsittelijä saattaa rekisterinpitäjän saataville tämän pyynnöstä kaikki tiedot, jotka rekisterinpitäjä tarvitsee rekisterinpitäjälle ja käsittelijälle säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten, ja osallistuu pyydettyä sovitulla tavalla rekisterinpitäjän vastuulla olevien kuvausten ja muiden dokumenttien, kuten vaikutustenarvioinnin, laatimiseen ja ylläpitämiseen sekä tietosuojasetuksen mukaisen ennakkokuulemisen suorittamiseen. Käsittelijä tekee nämä tehtävät sopimuksen mukaisilla hinnoilla, ellei toisin sovita.
- 13 Käsittelijä ilmoittaa rekisterinpitäjälle viipymättä kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Käsittelijä ei itse vastaa näihin pyyntöihin. Käsittelijä avustaa rekisterinpitäjää, jotta rekisterinpitäjä pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata näihin pyyntöihin. Pyyntö voi edellyttää käsittelijältä esimerkiksi avustamista rekisteröidylle tiedottamisessa ja viestinnässä, rekisteröidyn pääsyoikeuden toteuttamisessa, henkilötietojen oikaisemisessa tai poistamisessa, käsittelyn rajoittamisen toteuttamisessa tai rekisteröidyn omien henkilötietojen siirtämisessä järjestelmästä toiseen. Käsittelijä tekee nämä tehtävät sopimuksen mukaisilla hinnoilla, ellei toisin sovita. Käsittelijä on velvollinen ennakolta ilmoittamaan rekisterinpitäjälle mahdollisesti aiheutuvista lisäkuluista
- 14 Käsittelijä sallii rekisterinpitäjän tai sen valtuuttaman auditoijan suorittamat tarkastukset sekä osallistuu niihin.

4 Rekisterinpitäjän ohjeet

- 15 Käsittelijä noudattaa rekisterinpitäjän henkilötietojen käsittelyssä sopimuksessa sovittuja ehtoja sekä rekisterinpitäjän kirjallisia ohjeita. Rekisterinpitäjä vastaa antamiensa ohjeiden ylläpidosta ja saataavuudesta. Käsittelijä ilmoittaa ilman aiheetonta viivytystä rekisterinpitäjälle, jos rekisterinpitäjän antamat ohjeet ovat puutteellisia tai jos käsittelijä epäilee niitä lainvastaisiksi.
- 16 Rekisterinpitäjällä on oikeus muuttaa, täydentää ja päivittää käsittelijälle antamiaan henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevia ohjeita. Jos ohjeiden muutoksista aiheutuu sopimuksen mukaisiin palveluihin liittyviä muita kuin vähäisiä muutoksia, niiden vaikutuksesta sovitaan sopimuksen mukaisessa muutoshallintamenettelyssä.

5 Henkilöstöä koskevat vaatimukset

- 17 Käsittelijä varmistaa, että kaikki sen alaisuudessa toimivat henkilöt, joilla on oikeus käsitellä henkilötietoja, ovat sitoutuneet noudattamaan sopimuksessa sovittuja salassapitoehtoja tai heitä koskeva lakisääteinen salassapitovelvollisuus.
- 18 Käsittelijä varmistaa, että jokainen sen alaisuudessa toimiva henkilö, jolla on pääsy henkilötietoihin, on tietoinen henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä velvoitteistaan ja käsittelee niitä ainoastaan sopimuksen ja rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti.

6 Alihankkijat, jotka käsittelevät henkilötietoja

- 19 Jos käsittelijän alihankkija käsittelee henkilötietoja, alihankkijan käyttäminen edellyttää rekisterinpitäjän ennakkoon kirjallisesti antamaa lupaa. Käsittelijän tulee huolehtia siitä, että se pystyy noudattamaan tämän tietosuojaliitteen ehtoja myös käyttäessään alihankkijoita.
- 20 Käsittelijä tekee alihankkijan kanssa kirjallisen sopimuksen, jossa se sitouttaa käyttämänsä alihankkijan noudattamaan omalta osaltaan tietosuojalainsäädännössä käsittelijälle asetettuja velvoitteita sekä rekisterinpitäjän antamia kulloinkin voimassa olevia henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ohjeita. Käsittelijä varmistaa, että tietosuojalainsäädännön edellyttämä tarkastusoikeus voidaan ulottaa alihankkijaan.
- 21 Käsittelijä vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuin omastaan. Käsittelijä vastaa siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan henkilötietojen käsittelijälle asetettuja velvoitteita. Jos rekisterinpitäjä perustellusti katsoo, että käsittelijän alihankkija ei täytä tietosuojavelvoitteitaan, rekisterinpitäjällä on oikeus vaatia käsittelijää vaihtamaan alihankkijaa.
- 22 Henkilötietojen käsittelyyn osallistuvan alihankkijan vaihtamisesta on ilmoitettava rekisterinpitäjälle etukäteen. Ilmoituksessa tulee kuvata, miten alihankkija käsittelee henkilötietoja tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Rekisterinpitäjällä on oikeus perustellusta syystä vastustaa ehdotettua alihankkijaa.

7 Henkilötietojen käsittelyn sijainti

- 23 Ellei palvelun tuottamispaikasta ole toisin sovittu, käsittelijällä on oikeus käsitellä henkilötietoja ainoastaan Euroopan talousalueella tai maissa, joiden osalta on voimassa Euroopan komission tekemä päätös henkilötietojen suojan riittävydestä (vastaavuuspäätös). Mitä sopimuksessa sovitaan henkilötietojen käsittelystä, koskee myös pääsyn mahdollistamista henkilötietoihin esimerkiksi hallinta- ja valvontayhteyden välityksellä.
- 24 Jos henkilötietojen siirto perustuu vastaavuuspäätökseen, käsittelijä seuraa vastaavuuspäätöksen voimassaoloa ja yhdysvaltaisten yritysten osalta lisäksi niiden rekisteröitymistä Data Privacy Framework (DPF) -järjestelyyn sekä ryhtyy viipymättä asian vaatimiin toimenpiteisiin, jos vastaavuuspäätöksen voimassaolo päättyy tai yritys ei enää ole mukana DPF-järjestelyssä.
- 25 Jos sopijapuolet sopivat, että käsittelijä saa siirtää henkilötietoja yllä mainittujen maiden ulkopuolelle tai muihin kuin DPF-järjestelyssä mukana oleviin yhdysvaltalaisyrityksiin, käsittelijä huolehtii siitä, että henkilötietojen siirto toteutetaan lainsäädännön mukaisesti. Käsittelijä tai sen alihankkija (data exporter) huolehtii tällöin myös henkilötietojen siirtoa koskevan vaikutustenarvioinnin (Transfer Impact Assessment, TIA) laatimisesta ja ylläpitämisestä. Käsittelijä toimittaa mainitun dokumentin rekisterinpitäjälle ennen siirron aloittamista ja aina jos siihen tehdään olennaisia muutoksia.

8 Tietoturvaloukkaukset

- 26 Käsittelijän on ilmoitettava rekisterinpitäjälle kirjallisesti tietoonsa tulleesta tietoturvaloukkauksesta ilman aiheetonta viivytystä. Lisäksi käsittelijä sitoutuu ilmoittamaan rekisterinpitäjälle ilman aiheetonta viivytystä muista palvelun häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia rekisteröityjen asemaan ja oikeuksiin.
- 27 Käsittelijän on annettava rekisterinpitäjälle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta:
- i. tapahtuneen tietoturvaloukkauksen kuvaus, mukaan lukien asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät sillä tarkkuudella kuin nämä ovat tiedossa
 - ii. tietosuojavastaavan tai muun vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot, jolta voi saada asiassa lisätietoja
 - iii. kuvaus tietoturvaloukkauksen todennäköisistä seurauksista
 - iv. kuvaus toimenpiteistä, joita käsittelijä ehdottaa tai joita se on jo toteuttanut tietoturvaloukkauksen johdosta, ja tarvittaessa toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.
- 28 Alkuperäistä ilmoitusta tulee täydentää ilman aiheetonta viivästyä, jos käsittelijä saa tehdyn ilmoituksen jälkeen lisätietoja tietoturvaloukkauksesta.

- 29 Henkilötietojen tietoturvaloukkauksen havaittuaan käsittelijä ryhtyy viipymättä sopimuksessa sovituihin toimenpiteisiin tietoturvaloukkauksen poistamiseksi ja sen vaikutusten rajoittamiseksi ja korjaamiseksi.

9 Rekisteröidyille maksettavat korvaukset

- 30 Jos sopijapuoli on maksanut rekisteröidyille korvauksen tietosuojalainsäädännön rikkomisen johdosta aiheutuneesta vahingosta, on tällä sopijapuolella oikeus periä samaan tietojenkäsittelyyn osallistuneelta toiselta sopijapuolelta se osuus korvauksesta, joka vastaa tämän vastuuta aiheutuneesta vahingosta. Sopijapuolten keskinäinen vastuu määräytyy tietosuoja-asetuksen 82 artiklan mukaisesti. Sopimuksessa mahdollisesti olevia vastuunrajoitusehtoja ei sovelleta tämän kohdan perusteella maksettavaan korvaukseen.

10 Henkilötietojen käsittelyn päättymisen

- 31 Sopimuksen voimassaoloaikana käsittelijä ei saa poistaa rekisterinpitäjän lukuun käsittelemiään henkilötietoja ilman rekisterinpitäjän nimenomaista pyyntöä.
- 32 Sopimuksen päättyessä käsittelijä palauttaa rekisterinpitäjälle kaikki rekisterinpitäjän puolesta käsitellyt henkilötiedot sekä hävittää omilta taltioiltaan mahdolliset kopiot henkilötiedoista, ellei muuta ole sovittu. Tietoja ei saa poistaa, jos lainsäädännössä tai viranomaisen määräyksellä on edellytetty, että käsittelijä säilyttää henkilötiedot. Siltä osin kuin kyse on käsittelijän rekisterinpitäjälle palveluna tuottamasta potilaiden hoidosta, käsittelijä saa säilyttää kopiot rekisterinpitäjän tiedoista niin kauan kuin ne ovat tarpeen laskutusta ja muita lainsäädännön mahdollisesti sallimia tarkoituksia varten.

11 Maksut

- 33 Tässä tietosuojasopimuksessa kuvatuista käsittelijän toimenpiteistä ja velvollisuuksista ei suoriteta erillistä maksua, ellei toisin ole edellä mainittu.